

TAND SKALA PROCJENE (ČEKLISTA)

Cjeloživotna verzija (TAND-L)

Kompleksu tuberozne skleroze (TSC) pridružen je spektar neuropsihijatrijskih poremećaja koje skraćeno nazivamo **TAND (TSC–Asocirani–Neuropsihijatrijski–Poremećaji)**. Sve osobe oboljele od TSC-a u riziku su za neke od navedenih teškoća. Neke će osobe s TSC-om imati manji broj poremećaja, dok će druge imati više njih. Zbog toga će svaka osoba s TSC-om imati svoj vlastiti TAND profil i taj se profil može mijenjati tijekom vremena.

Ova je čeklista sastavljena kao pomoć kliničkim timovima, osobama s TSC-om i njihovim obiteljima za
a) provjeru postojanja TAND prilikom svakog posjeta klinici i b) određivanje prioriteta – što učiniti slijedeće.

Upute za uporabu

TAND čeklistu treba ispuniti kliničar s potrebnim znanjem i iskustvom vezanim uz TSC, u partnerstvu s osobom oboljelom od TSC-a ili njezinim roditeljima/skrbnicima.

Ispunjavanje čekliste traje oko **10 minuta**.

Kod pitanja na koja osoba s TSC-om odgovori s **DA**, kliničar treba ispitati teškoće dovoljno detaljno da može donijeti odluku o daljnjem postupku procjene ili liječenja.

Potrebno je ispuniti odgovore na sva pitanja.

Podaci o intervjuu

Ime i prezime osobe s TSC-om [subjekt]: ..... Datum rođenja: /   /   Dob:

Ime i prezime intervjuera: ..... Datum ispitivanja: /   /

Ime i prezime intervjuiranog: ..... osobno/roditelj/skrbnik/ostalo
(molimo zaokružiti)

Počnimo

Kao što znate, većina ljudi s TSC-om ima poteškoća u učenju, ponašanju, mentalnom zdravlju, specifičnim aspektima razvoja itd. Koristit ćemo ovu čeklistu kako bismo provjerili javljanje ovih vrsta teškoća.

Postavit ću Vam/Ti brojna pitanja. Neka će biti bitna, a neka za Vas/Tebe neće uopće biti bitna. Samo odgovorite najbolje što možete. Na kraju intervjuja će se provjeriti postoje li još neke dodatne poteškoće koje nismo spomenuli.

Intervju s roditeljima/skrbnicima osobe s TSC-om, počnite s 1. pitanjem.

Kada provodite čeklistu s osobom s TSC-om, počnite s 3. pitanjem.

01 Počnimo s podacima o [subjekt-ovu] razvoju da bismo dobili uvid o razini i tijeku razvoja. U kojoj je dobi [subjekt] bio/bila kada:

a. se javio prvi smješak	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
b. je samostalno sjedio/la bez oslonca	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
c. je prohodao/la bez pridržavanja	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
d. koristio/la riječi osim „mama“ i „tata“	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
e. koristio/la rečenicu od 2 riječi ili kratke fraze	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
f. nije trebao/la pelene po danu	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐
g. bio/la bez pelena po noći	Dob: ____	Nije se još dogodilo: ☐

02

Koja je [subjekt-ova] sadašnja razina : (molimo označiti)

- a. govora: neverbalan jednostavan jezik fluentan
- b. samozbrinjavanja: ovisan o drugima ima neke vještine brige o sebi neovisan
- c. mobilnosti: invalidska kolica treba puno pomoći neke poteškoće potpuno mobilan (pokretljivosti)

03

Razgovarat ćemo o ponašanjima koja zabrinjavaju Vas ili druge osobe. Je li [subjekt] ikada imao/ima poteškoća s ičim od sljedećeg:

- a. anksioznost NE DA
- b. depresivno raspoloženje NE DA
- c. ekstremna sramežljivost NE DA
- d. promjene raspoloženja NE DA
- e. agresivni ispadi NE DA
- f. temper tantrumi NE DA
- g. samoozljeđivanje, kao udaranje, grizenje, grebanje samog sebe NE DA
- h. izostanak ili kašnjenje razvoja govora u svrhu komunikacije NE DA
- i. neprekidno ponavljanje riječi ili fraza NE DA
- j. slabo korištenje kontakta pogledom NE DA
- k. teškoće u slaganju s vršnjacima NE DA
- l. repetitivno (ponavljajuće) ponašanje, kao ponavljati stalno istu radnju iz početka NE DA
- m. krutost ili nefleksibilnost glede obavljanja stvari ili neprihvatanje promjena rutine NE DA
- n. pojačana aktivnost/hiperaktivnost, kao biti stalno u pokretu NE DA
- o. teškoće obraćanja pažnje ili koncentracije NE DA
- p. nemir ili vrpoljenje kao vrtjeti se, meškoljiti NE DA
- q. impulzivnost, npr. upadati u riječ, ne čekati na red NE DA
- r. teškoće s hranjenjem, npr. jesti previše ili premalo, jesti neuobičajene stvari NE DA
- s. teškoće sa spavanjem, kao problemi sa zaspivanjem ili buđenjem NE DA

Ako je odgovor na ijedno od gore navedenih pitanja DA:

- Jeste li prošli daljnju procjenu ili dobili podršku za to? NE DA
- Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

04

Problematična ponašanja promatrana zajedno mogu zadovoljiti kriterije za specifične psihijatrijske poremećaje. Ima li /je li [subjekt] ikada dobio dijagnozu:

- a. poremećaj iz autističnog spektra (PAS), uključujući autizam, Aspergerov sindrom NE DA
- b. poremećaj pažnje hiperaktivni poremećaj (ADHD) NE DA
- c. anksiozni poremećaj, uključujući panični poremećaj, fobiju, separacijski anksiozni poremećaj NE DA
- d. depresivni poremećaj NE DA
- e. opsesivno-kompulzivni poremećaj NE DA
- f. psihotični poremećaj, uključujući shizofreniju NE DA

Ako je odgovor na ijedno od gore navedenih pitanja DA:

- Jeste li prošli daljnju procjenu ili dobili podršku za to? NE DA
- Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

05

Među osobama s TSC-om oko polovice njih ima značajne teškoće u globalnom intelektualnom razvoju, mogu imati „intelektualnu onesposobljenost“.

- a. Jeste li ikada bili zabrinuti za [subjekt-a] u vezi toga? NE DA
- b. Je li [subjekt] ikada imao formalnu procjenu inteligencije, IQ tipom testa, od strane stručnjaka? NE DA
Ako je odgovor DA, što je rezultat pokazao? Normalna intelektualna sposobnost (IQ >80)
Gračna razina intelektualne sposobnosti (IQ 70-80)
Laka intelektualna onesposobljenost (IQ 50-69)
Umjerena intelektualna onesposobljenost (IQ 35-49)
Teža intelektualna onesposobljenost (IQ 21-34)
Teška intelektualna onesposobljenost (IQ <20)
- c. Koji je vaš dojam o [subjekt-ovoj] intelektualnoj sposobnosti? normalna intelektualna sposobnost
laka - umjerena intelektualna onesposobljenost
teža - teška intelektualna onesposobljenost
- d. Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

06

Mnoge od osoba s TSC-om tijekom školske dobi imaju teškoće u školi.

[Za one školske dobi]: Je li [subjekt] imao/la ili ima teškoća s ičim od navedenog:

[Za one starije od školske dobi]: Je li [subjekt] imao/la teškoća s ičim od navedenog:

- a. čitanje NIJE PRIMJENJIVO NE DA
- b. pisanje NIJE PRIMJENJIVO NE DA
- c. gramatika NIJE PRIMJENJIVO NE DA
- d. matematika NIJE PRIMJENJIVO NE DA

Ako je odgovor na ijedno od gore navedenih pitanja DA:

- Je li [subjekt] imao/la ili ima daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA
- Je li [subjekt] imao/la ili ima dodatnu podršku u školi poput individualiziranog pristupa ili prilagođenog programa (IOOP)? NE DA
- Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

07

Većina osoba s TSC-om ima neke teškoće u pojedinim specifičnim kognitivnim vještinama. Je li [subjekt] imao ili ima teškoća s ičim od navedenog:

- a. pamćenje, npr. *prisjećanje događaja koji su se dogodili* NE DA
- b. pažnja, kao dobra koncentracija, *nije mu/joj lako omesti pozornost* NE DA
- c. „dual-tasking“/“multi-tasking“, *kao obavljanje 2 zadatka istovremeno* NE DA
- d. vizualno-prostorni zadaci, npr. *rješavanje puzzle ili korištenje kocaka za gradnju* NE DA
- e. izvršne vještine, kao organiziranje, *planiranje, fleksibilno razmišljanje* NE DA
- f. dezorijentiranost, npr. *ne zna datum ili mjesto gdje se nalazi* NE DA

Ako je odgovor na ijedno od gore navedenih pitanja DA:

- Je li [subjekt] imao/la ili ima daljnju procjenu ili je dobivao /la ili dobiva podršku za to? NE DA
- Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

08

Osim do sada spominjanih mogućih teškoća, TSC može imat veliki utjecaj na život čovjeka i na druge načine. Je li [subjekt] imao ili ima ikakvih problema s:

- a. niskim samopouzdanjem NE DA
- b. vrlo visokom razinom stresa u obitelji, npr. između *braće i sestara* NE DA
- c. vrlo visokom razinom stresa među *roditeljima* koja vodi do značajnih teškoća u međusobnom odnosu NE DA

Ako je odgovor na ijedno od gore navedenih pitanja DA:

- Jesu li [subjekt] i/ili Vaša obitelj imali ili imaju daljnu procjenu ili podršku za to? NE DA
- Želite li daljnju procjenu ili podršku za to? NE DA

09

Sveukupno gledajući, u kojoj su mjeri sve gore razmatrane teškoće zamarale, zabrinjavale ili žalostile Vas/dijete/obitelj?

Nisu nimalo   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Izrazito mnogo

---

10

Od svih gore navedenih tegoba, koji su vaši prioriteti kojima se treba prvo posvetiti?

- a. ....
- b. ....
- c. ....

11

Imate li još nekih drugih briga u vezi TAND-a za [subjekt-a] koje nisu spomenute čeklistom?

- NE   DA   Ako DA, molim vas navedite o kojim se to brigama radi: .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Hvala!

12

Intervjuerova prosudba o utjecaju/teretu na pojedinca/dijete/obitelj

Nisu nimalo   0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   Izrazito mnogo

---